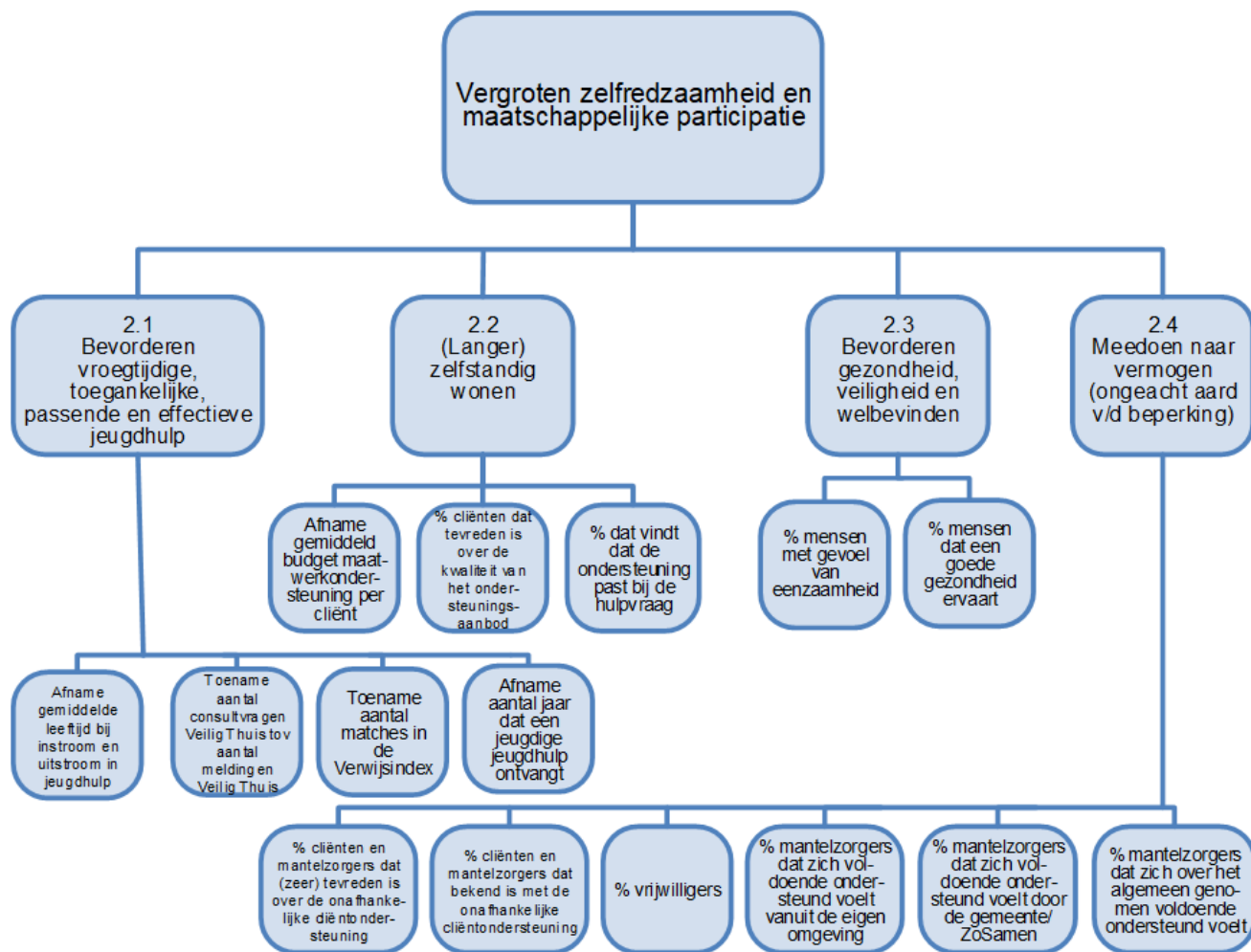

Programma 2 Samen leven en ondersteunen

Algemene doelstelling: Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie

Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie

Ook in 2021 had de COVID-19-pandemie een grote invloed op de samenleving en zo ook op de doelstellingen en activiteiten binnen programma 2 'Samen leven en ondersteunen'. Veel sociale basisvoorzieningen zoals buurtverenigingen, inloopcentra en wijkrestaurants moesten tijdelijk de deuren sluiten. Toch heeft het college samen met betrokken maatschappelijke organisaties en verenigingen de inwoners weten te bereiken en bij de samenleving blijven

betrekken. Activiteiten zijn, met inachtneming van de COVID-19 maatregelen, op alternatieve wijze uitgevoerd of specifiek opgezet om de meest kwetsbare inwoners uit de wijk niet uit het oog te verliezen. De meeste sociale (basis)voorzieningen ervaren vanwege de COVID-19 maatregelen financiële consequenties. Een aantal organisaties heeft gebruik gemaakt van de COVID-19 noodsteun in de vorm van huurcompensatie en/of financiële steun.

Jeugd

Het jeugdbeleid richt zich op normaliseren, preventie en vroegsignalering van problemen bij het opgroeien en opvoeden. Voor jeugdigen die een vorm van specialistische jeugdhulp nodig hebben is het uitgangspunt dat deze hulp kwalitatief hoogwaardig, duurzaam, kosteneffectief en resultaatgericht is. Ondanks de nog steeds merkbare effecten van de COVID-19-pandemie is de ondersteuning en hulpverlening aan jeugdigen en hun ouders in 2021 zo goed mogelijk voortgezet. De focus lag in het afgelopen jaar op het versterken van de verbinding in het sociaal domein, in het bijzonder tussen onderwijs en jeugdhulp en de verbinding met de ontwikkelingen rondom de gebiedsgerichte ondersteuning.

Wmo

Voor het vormgeven van de Wmo werkt het college vanuit de visie van Positieve gezondheid aan vitaal ouder worden, gelijke kansen op gezondheid en lekker in je vel zitten. Afgelopen jaar heeft het college samen met de partners van Zoetermeer 2025 ingezet op een zo gezond mogelijk leven voor alle inwoners van Zoetermeer. Toch ziet het college dat de druk op zorg en ondersteuning vanuit de Wmo onverminderd hoog blijft. Het college blijft inzetten op vernieuwing en ontwikkeling van het aanbod om de ondersteuning beschikbaar en toegankelijk te houden voor alle inwoners die dat nodig hebben. In 2021 heeft dit onder andere vorm gekregen door de start van het samenwerkingsverband inZet en een innovatieopdracht in nieuw afgesloten contracten voor Hulp bij het Huishouden. Ook heeft het college samen met partners uit de stad de Woonzorgvisie ontwikkeld. Deze visie schetst de kaders die nodig zijn op woonzorggebied om inwoners van Zoetermeer zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen en deel uit te laten maken van de maatschappij.

Doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp

Preventief aanbod

- De COVID-19 pandemie heeft op verschillende manieren impact gehad op de mate en wijze waarop jeugdigen preventief konden worden geholpen. Preventief aanbod was beperkt beschikbaar, jeugdigen waren gedurende lockdowns niet op school aanwezig en er kwamen zwaardere zorgvragen terecht bij de toegang doordat mensen worstelden met de effecten van de lockdown op hun leven. Ten gevolge van de beperkingen tijdens de lockdowns zijn door diverse partijen creatieve oplossingen ingezet om zicht te houden op het welbevinden van jeugdigen, om eenzaamheid onder jeugdigen te voorkomen, om informatie beschikbaar te maken over hoe om te gaan met de situatie en om ondersteuning in te zetten waar nodig.

Toegang

- In het afgelopen jaar is er minder dan voorgaande jaren gebruik gemaakt van preventief, vrij-toegankelijk aanbod en er werd meer dan voorgaande jaren verwezen naar specialistische jeugdhulp door de POH-jeugd en het schoolmaatschappelijk werk. Een deel van de jeugdigen die zich melden bij de Toegang kan worden begeleid door de POH-jeugd of schoolmaatschappelijk werker.

- In 2021 is speciale aandacht besteed aan de mogelijkheid om jeugdhulp-trajecten eerder te beëindigen en jeugdigen binnen preventieve voorzieningen verder te helpen. Hiertoe is een scholing gegeven onder toegangspartners. De kinderartsen van het Langeland Ziekenhuis hebben daarnaast de training Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte gevolgd.

Verbinding onderwijs-jeugdhulp

- In reactie op signalen van een groeiend aantal zorgvragen op gebied van mentaal welbevinden zijn waar mogelijk extra middelen ingezet om binnen het onderwijs vroegtijdig op deze signalen te reageren. Uitdaging hierbij was de krapte op de arbeidsmarkt waardoor het moeilijk was de professionals te vinden die aan deze groeiende vraag konden voldoen.
- Bij vier scholen voor voortgezet onderwijs is een gedragswetenschapper ingezet om de signaleringsvaardigheden van de scholen te versterken. De aanpak is vervolgens naar alle voortgezet onderwijs-scholen verbreed.
- Samen met het samenwerkingsverband Zoetermeer en met betrokken schoolbesturen is gewerkt de directe inzet van jeugdhulp binnen het speciaal onderwijs. In de uitwerking is op inhoud ook een 'vliegende keepteam' benoemd. Het doel is om deze expertise in de toekomst ook via een consultatie- en adviesfunctie in te zetten ten behoeve van het reguliere onderwijs.

Specialistische jeugdhulp

- Voortvloeiende uit het inkoopproces voor de specialistische jeugdhulp werd in 2021 gestart met een aantal regionale instrumenten voor kostenbeheersing: het richtinggevend kader, de Q-analyse en de bestedingsruimte per aanbieder. De financiële effecten daarvan waren dit jaar echter nog niet zichtbaar. De kosten voor specialistische jeugdhulp Zorg in Natura overstijgen - ondanks de inzet van diverse maatregelen uit het Actieplan Jeugdhulp - het beschikbare budget. Analyse wees uit dat er een aantal redenen is voor de kostenstijging, waaronder een stijging van de gemiddelde kostprijs van jeugdhulptrajecten en een verschuiving naar de inzet van duurdere producten binnen de jeugd-GGZ. Na afloop van het jaar is ook gebleken dat het aantal unieke jeugdigen met jeugdhulp voor het eerst sinds een aantal jaar is gestegen; in 2021 ontvingen 4.548 jeugdigen een vorm van specialistische jeugdhulp (een stijging van 2,5% ten opzichte van 2020).
- In oktober 2021 heeft de raad de Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden vastgesteld. In de Regiovisie staan de ambities en uitgangspunten voor de periode 2021-2026 beschreven. De Regiovisie dient daarmee als inhoudelijk kader voor de regionale samenwerking op het gebied van de specialistische jeugdhulp.

Vroegtijdig signaleren: Afname gemiddelde leeftijd bij instroom in jeugdhulp (Realisatie 2021)

De gemiddelde leeftijd bij instroom en uitstroom worden tegen elkaar afgezet om te kijken of er vroegtijdig wordt gesignaleerd.

Bron: DataWareHouse Zoetermeer

Type	2020	2021
Begroting	9,3	9,0
Realisatie	9,0	9,2

Toelichting

Doel gehaald: Nee

Toelichting: In 2021 steeg voor het eerst in een aantal jaar de gemiddelde leeftijd waarop jeugdigen instromen in de jeugdhulp. Het is nu nog niet mogelijk om vast te stellen of er sprake is van een uitzondering of dat dit een ontwikkeling is die zich de komende jaren doorzet (peildatum gegevens 27-01-2022).

Vroegtijdig signaleren: Afname gemiddelde leeftijd bij uitstroom in jeugdhulp (Realisatie 2021)

De gemiddelde leeftijd bij instroom en uitstroom worden tegen elkaar afgezet om te kijken of er vroegtijdig wordt gesignaleerd.

Bron: DataWareHouse Zoetermeer

Type	2020	2021
Begroting	12,8	13,0
Realisatie	12,9	13,1

Toelichting

Doel gehaald: Nee

Toelichting: De gemiddelde leeftijd van de jeugdigen die uitstromen in de jeugdhulp is in 2021 iets gestegen en vergelijkbaar met het jaar 2019. Het is niet bekend wat de oorzaak hiervan is. Wellicht betrof het een eenmalige uitzondering (peildatum gegevens 27-01-2022).

Vroegtijdig signaleren: Toename aantal matches in de Verwijsindex (Realisatie 2021)

Het aantal matches dat ontstaat vanuit de Verwijsindex Haaglanden, zodat inzicht ontstaat in het signaleringsgedrag.

Bron: Verwijsindex Haaglanden

Type	2020	2021
Begroting	2.100	1.750
Realisatie	1.396	984

Toelichting

Doel gehaald: Nee

Toelichting: Het aantal afgegeven signalen in de Verwijsindex blijft dalen. Ten opzichte van 2020 werden opnieuw minder jeugdigen in de Verwijsindex gesignaleerd. In 2021 werden 1.309 signalen afgegeven.

Efficiënte doorlooptijd: Afname gemiddeld aantal jaar dat een jeugdige jeugdhulp ontvangt (realisatie 2021)

Percentage jeugdigen dat minimaal 3 jaar jeugdhulp ontvangt.

Bron: DataWareHouse Zoetermeer

Type	2020	2021
Begroting	48,9 %	54,0 %
Realisatie	49,0 %	46,4 %

Toelichting

Doel gehaald: Ja

Toelichting: Bij herberekening van de cijfers over 2019 bleek dat het aandeel jeugdigen dat 3 jaar of langer jeugdhulp ontvangt, veel lager uit te vallen dan was begroot, namelijk 47,8%. Dit betekent ook dat het begrote percentage voor 2021 aan de hoge kant was. Ten opzichte van 2019 en 2020 daalt het aandeel jeugdigen dat drie jaar of langer jeugdhulp ontvangt echter wel. Kanttekening daarbij is, dat de instroom van jeugdigen in 2021 hoger was dan in 2020, waardoor de verhouding van de jeugdigen per aantal jaar onafgebroken jeugdhulp, ten opzichte van het totaal verandert.

Doelstelling 2.2 Langer zelfstandig wonen

Gebiedsgerichte ondersteuning in het sociaal domein

Juni 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel om onderdelen van het sociaal domein gebiedsgericht te organiseren, in de vorm van een samenwerkingsverband van een (klein) aantal strategische partners. Het doel hiervan is dat ondersteuning effectiever en efficiënter wordt vormgegeven en beter aansluit op de hulpvragen van de inwoners. Dit gebeurt onder andere door de focus te verleggen op preventieve activiteiten zodat intensieve individuele ondersteuning minder nodig wordt. De partners in het samenwerkingsverband zijn samen integraal verantwoordelijk voor de maatschappelijke opgave in een gebied en krijgen daarvoor samen één budget. Per 1 mei 2021 is het samenwerkingsverband inZet van start gegaan. Voor inZet stond 2021 in het teken van implementatie en ontwikkeling. Ondanks de COVID-19 maatregelen zijn de inloopcentra in de wijk gestart, waar welzijnsactiviteiten worden georganiseerd en hulpvragen worden beantwoord. De overdracht van cliënten van latende partijen naar inZet heeft in 2021 vertraging opgelopen vanwege COVID-19 en personeelstekort. We verwachten dat de overdracht medio 2022 is afgerond.

Huishoudelijke ondersteuning

Het college ziet de vraag naar huishoudelijke ondersteuning (HO) steeds verder toenemen, ook in 2021 steeg de vraag naar HO. Het streven van het college is dat inwoners zo lang mogelijk vitaal, zelfredzaam en zelfstandig thuis kunnen wonen, hiervoor zet het college in op preventie. Langer zelfredzaam blijven leidt namelijk niet alleen tot een uitgestelde zorgbehoefte, maar ook tot een verbeterd gevoel van welbevinden. Om deze draai te maken is het van belang om samen met de aanbieders te gaan werken aan doorgaande (technologische) innovatie, bijvoorbeeld het inzetten van de stofzuigrobot of organisatorische veranderingen. In de nieuwe contracten huishoudelijke ondersteuning vanaf november 2021 is nadrukkelijk plek voor deze innovatie. Daarnaast wordt ingezet op positieve gezondheid om inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam te houden. Hiertoe is medio 2021 gestart met het programma Powerful Ageing. Binnen dit programma wordt het fysieke functioneren verbeterd door gerichte fysiotherapie, waardoor iemand meer zelfredzaam wordt en de ondersteuningsvraag

uitgesteld kan worden. Inmiddels hebben 59 inwoners het programma succesvol doorlopen. Het programma gaat door tot medio 2022 en wordt dan geëvalueerd.

Achterstanden Wmo

Het aantal meldingen van inwoners die een beroep (willen) doen op een Wmo-voorziening is het grootste deel van 2021 blijven stijgen. Hierdoor zijn achterstanden ontstaan en moeten inwoners langer wachten op het afhandelen van hun melding dan wenselijk is. Maatregelen om de capaciteit voor het afhandelen van de meldingen te vergroten hebben niet tot resultaat geleid vanwege de krapte op de arbeidsmarkt voor Wmo-consulenten. In de laatste weken van 2021 is een voorzichtige daling van het aantal meldingen zichtbaar. Dat is mede het gevolg van de start van inZet, waardoor de meeste nieuwe meldingen voor begeleiding en dagbesteding rechtstreeks bij inZet binnenkomen. Of dit de enige reden is voor de daling of dat ook andere factoren een rol spelen moet nader onderzocht worden.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Het Rijk heeft besloten dat de doordecentralisatie van beschermd wonen start vanaf 2022, maar de formele transitie van taken en financiën naar alle gemeenten is een jaar uitgesteld en begint vanaf 2023. In 2021 is de regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2022-2025 'samen bouwen aan maatschappelijk herstel' vastgesteld met de visie en ambities voor de komende jaren. Omdat de transitie van taken naar 2023 is uitgesteld, is het implementatietraject nog niet afgerond in 2021.

In de periode 2020-2021 heeft de Haagse regio een eenmalige financiële impuls van ruim € 16 miljoen gekregen van het ministerie van VWS voor de aanpak van dak- en thuisloosheid. Centrumgemeente Den Haag heeft deze middelen voor diverse activiteiten ingezet gericht op het voorkomen en terugdringen van dakloosheid. In Zoetermeer is uit deze middelen het Daklozenpunt bekostigd en is medio 2021 het project Kamers met Aandacht gestart in samenwerking met de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Rijswijk en Wassenaar. Binnen dit project worden kamers bij particulieren gezocht voor jongvolwassenen die uit jeugd- en opvanginstellingen stromen en toe zijn aan een volgende stap in hun zelfstandigheid.

Wonen en zorg

Inwoners van Zoetermeer dienen zo zelfstandig mogelijk te kunnen wonen en in de thuissituatie de benodigde zorg en ondersteuning te ontvangen. Om dat te kunnen realiseren moeten er voldoende (betaalbare) woningen beschikbaar zijn en verschillende woon- en begeleidingsvarianten met zorg op maat. Door de dubbele vergrijzing en het langer zelfstandig thuis wonen, zijn de woonbehoefte en zorgvraag van ouderen, jongeren en andere (kwetsbare) doelgroepen veranderd. In 2021 heeft het college daarom samen met verschillende zorgpartijen, welzijnsorganisaties, het zorgkantoor, woningcorporaties, (institutionele) beleggers en bewonersorganisaties de woonzorgopgave voor kwetsbare inwoners in beeld gebracht en is een woonzorgvisie opgesteld. Met de woonzorgvisie en komende uitvoeringsagenda heeft het college de regie genomen om de woonzorgopgave te (laten) realiseren.

Gemiddeld budget maatwerkondersteuning per cliënt (Realisatie 2021)

Deze indicator geeft inzicht in het gemiddeld budget van alle Wmo maatwerkvoorzieningen per client.

Bron: Gemeentelijke database Wmo/Begroting

Type	2020	2021
Begroting	3.348 €	3.348 €
Realisatie	2.990 €	3.205 €

Toelichting

Doel gehaald: Ja

Toelichting: Het aantal cliënten daalt, omdat cliënten uitgestroomd zijn bij maatwerkvoorzieningen van de gemeente door de start van inZet. Tegelijk stijgen de gemiddelde kosten per cliënt omdat inwoners behoefte hebben aan zwaardere en daarmee duurdere vormen van ondersteuning. Ondanks dat de gemiddelde kosten per cliënt stijgen, is door het dalend cliëntenaantal de realisatie lager dan de begroting.

% Cliënten dat vindt dat de ondersteuning past bij de hulpvraag (Realisatie 2021)

Bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo

Type	2020	2021
Begroting	80 %	80 %
Realisatie	82 %	76 %

Toelichting

Doel gehaald: Nee

Toelichting: De exacte redenen zijn niet bekend waarom het percentage cliënten dat de ondersteuning vindt passen bij de hulpvraag in 2021 lager is dan in 2020. Het Cliëntervaringsonderzoek (CEO) is anoniem waardoor respondenten niet om een nadere toelichting gevraagd kan worden. Ook was de respons op het CEO in 2021 laag, waardoor de uitkomst niet representatief is voor de hele doelgroep.

% Cliënten dat tevreden is over de kwaliteit van het ondersteuningsaanbod (Realisatie 2021)

De gemeente Zoetermeer neemt deel aan een landelijk onderzoek onder Wmo cliënten. Dit onderzoek wordt jaarlijks uitgevoerd in het voorjaar. De resultaten van het onderzoek zijn steeds in de zomer beschikbaar.

Bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo

Type	2020	2021
Begroting	80 %	80 %
Realisatie	79 %	76 %

Toelichting

Doel gehaald: Nee

Toelichting: De exacte redenen zijn niet bekend waarom het percentage cliënten dat de ondersteuning vindt passen bij de hulpvraag in 2021 lager is dan in 2020. Het Cliëntervaringsonderzoek (CEO) is anoniem waardoor respondenten niet om een nadere toelichting gevraagd kan worden. Ook was de respons op het CEO in 2021 laag, waardoor de uitkomst niet representatief is voor de hele doelgroep.

Doelstelling 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden

Juiste zorg op de juiste plek (Zoetermeer 2025)

Het samenwerkingsverband Juiste zorg op de juiste plek is overgegaan in Zoetermeer 2025. In 2021 is gewerkt aan het opnieuw formuleren van de doelstelling: zorg en welzijn voor inwoners verbeteren, dicht bij huis organiseren en voor iedereen toegankelijk en betaalbaar houden. In Zoetermeer 2025 werkt het college samen met het LangeLand ziekenhuis, Stichting Georganiseerde eerstelijnszorg Zoetermeer (SGZ), Fundis, GGZ-partners Rivierduinen en Parnassia en zorgverzekeraars CZ en Menzis. Samen met de partners van Zoetermeer 2025 heeft het college een subsidieaanvraag voor een lokaal preventieakkoord ingediend bij het ministerie van VWS. Deze subsidie is toegekend en voorbereidingen voor de uitvoering van het preventieakkoord zijn gestart.

Preventieve en Positieve gezondheid

In het gezondheidsbeleid zijn vier prioriteiten vastgesteld waar de activiteiten op zijn gericht:

1. Vitaal ouder worden
2. Gelijke kansen op gezond leven
3. Lekker in je vel ((preventieve) GGZ)
4. Samen werken aan (positieve) gezondheid

Samen met de subsidiepartners heeft het college zich ervoor ingezet dat ondanks de COVID-19 maatregelen de activiteiten gericht op preventieve GGZ en gezonde leefstijl door konden gaan. Deze activiteiten zijn toegankelijk voor alle inwoners, maar mensen met gezondheidsachterstanden maken meer gebruik van het aanbod.

Enkele voorbeelden van resultaten die in 2021 zijn behaald: er is een campagne opgezet voor preventie van dementie die in 2022 publiek wordt en 3 scholen hebben een vignet 'Gezonde School' behaald. Meer organisaties werken volgens de principes van Positieve gezondheid: focussen op wat iemand kan en wil en niet op ziekte of beperking. Door het invullen van de vragenlijst van het Institute of Positive Health krijgen meer cliënten hierdoor inzicht in hun situatie en meer mensen gaan (zelf of met begeleiding) aan de slag met één of meer aspecten van Positieve gezondheid en verbeteren daarmee hun ervaren gezondheid.

Huiselijk geweld

In 2021 blijkt opnieuw dat Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) een hardnekkig probleem blijft. Voor iedereen zou de thuissituatie een veilige plek moeten zijn. Juist omdat het ontbreken van deze veiligheid een grote impact heeft op de kwaliteit van leven en de ontwikkelmogelijkheden van zowel kinderen als volwassenen. De aanpak van huiselijk geweld blijft een belangrijk thema. Eind 2021 is in de regio en lokaal een zelfscan afgenomen. Op basis van de

zelfscan is een duidelijk overzicht ontstaan wat er nodig is om tot een integrale aanpak van HGKM te komen. Om lokaal en regionaal te werken aan veiligheid is het nodig één aanpak en taal te gebruiken en mee te werken aan regionale (multidisciplinaire) methodieken.

% Inwoners van 18 jaar en ouder dat een goede gezondheid ervaart (Realisatie 2021)

Bron: Stadspeiling

Type	2020	2021
Begroting	70	70
Realisatie	74	72

Toelichting

Doel gehaald: Ja

Toelichting: Ondanks COVID-19 en de bijbehorende maatregelen is het doel naar verwachting gehaald.

Toename aantal adviezen bij Veilig Thuis (Realisatie 2021)

Het aantal gevraagde adviezen aan Veilig Thuis vanuit Zoetermeer om zicht te krijgen op het signaleringsgedrag.

Bron: Veilig Thuis Haaglanden

Type	2020	2021
Begroting	576	1.100
Realisatie	1.125	1.260

Toelichting

Doel gehaald: Ja

Toelichting: Het oplopen van het aantal adviezen van Veilig Thuis is een landelijke trend. Binnen de regio Haaglanden zijn er uiteenlopende verschillen in het toe- en afnemen van het aantal adviezen, waardoor het interpreteren van de cijfers lastig is.

Toename aantal meldingen bij Veilig Thuis (Realisatie 2021)

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis vanuit Zoetermeer om zicht te krijgen op het signaleringsgedrag.

Bron: Veilig Thuis Haaglanden

Type	2020	2021
Begroting	1.007	1.350
Realisatie	1.185	972

Toelichting

Doel gehaald: Nee

Toelichting: Het dalen van het aantal meldingen bij Veilig Thuis is een landelijke trend. Oorzaken van de daling zijn moeilijk te duiden.

Doelstelling 2.4 Meedoen naar vermogen, ongeacht aard van de beperking

Vrijwilligers

In 2021 is de implementatie en ontwikkeling van 'Zoetermeer voor Elkaar' vervolgd. Zo zijn er twee online-bijeenkomsten georganiseerd om vrijwilligersorganisaties te informeren over de ondersteuningsmaatregelen. Het digitale platform Zoetermeer voor Elkaar had 1.046 deelnemers (een groei van 293 ten opzichte van 2020), 165 online matches zijn bevestigd. In 2021 is het digitaal platform, dat naast het matchingsplatform ook dienst als informatieplek, met informatie aangevuld over onder andere de stuurgroep, werkgroepen, leermogelijkheden en onlinebijeenkomsten. Een leercirkel over werving en behoud van vrijwilligers is georganiseerd en een enquête naar leerbehoeften van vrijwilligers(organisaties) is uitgevoerd.

Mantelzorgondersteuning

De maatregelen rondom de COVID-19 pandemie hebben ook in 2021 effect gehad op mantelzorgers. Niet alle geplande, reguliere zorg en ondersteuning kon doorgaan door de maatregelen, waardoor sommige mantelzorgers het zwaarder hebben gehad dan normaal. De raad heeft daarom op 1 november 2021 extra middelen beschikbaar gesteld uit het potje van de raad om extra waardering voor mantelzorgers uit te spreken. De mantelzorgers zijn dit jaar extra gewaardeerd met meer activiteiten rond de dag van de Mantelzorg en het college heeft voorbereidingen getroffen om mantelzorgers een culturele activiteit aan te bieden. Mantelzorgers kunnen sinds 1 mei 2021 op de 6 inloopcentra van inZet terecht voor integrale ondersteuning voor zichzelf en hun naasten. Ook is in 2021 in samenwerking met het Zorgpension de pilot 'Vrij toegankelijke logeerszorg' uitgevoerd. De werkwijze van de pilot is door de deelnemers als zeer positief ervaren, doordat er sneller logeeropvang ingezet kan worden. Hiermee worden mantelzorgers ontlast. Inmiddels is de pilot omgezet in een reguliere werkwijze.

Eenzaamheid

De community tegen eenzaamheid heeft een actief jaar achter de rug. Zij organiseerde (digitale) netwerkbijeenkomsten, ontwikkelde een website en netwerpp-app. Vanuit het COVID-19-herstelplan zijn verschillende initiatieven van deelnemers uit de community uitgevoerd. Andere activiteiten van de community waren onder meer een aantrekkelijk zomerprogramma om eenzaamheid in de zomer onder de aandacht te brengen, de jaarlijkse week tegen eenzaamheid en de wensenactie van Magisch Zoetermeer. Eind 2021 waren er om en nabij 60 Lief en Leed straten.

Eten & Ontmoeten

Met de opgave Eten & Ontmoeten is het doel gesteld een netwerk te creëren van sociale eetvoorzieningen om de zichtbaarheid van sociale eetvoorzieningen

te vergroten en een breder publiek aan te spreken. In 2021 is onderzocht hoe dit netwerk eruit kan komen te zien en wat ervoor nodig is om het netwerk te creëren. Naar aanleiding hiervan zijn een kerngroep en een projectleider gestart die concreet vorm gaan geven aan het netwerk.

Wijkgericht werken

Het wijkgericht werken is in 2021 zowel smal (als middel om een directe impact op de leefomgeving in de wijk te creëren) als breed (als middel voor beleids- en gebiedsopgaven) aangevlogen. Zo zijn in 2021 de activiteiten in de pilotwijken Oosterheem en Seghwaert voor het grootste deel afgerond. Alle (veertien) bewonersinitiatieven van het opgerichte platform Seghwaert Doet zijn uitgevoerd. Ook is er in een tweetal buurten samen met bewoners de basis gelegd voor een buurtactieplan. Als gevolg van COVID-19 zijn nog niet alle geplande activiteiten (volledig) tot uitvoering gebracht. Deze worden voortgezet in 2022. Wat wel kon was o.a. het organiseren van laagdrempelige inzet vanuit het Meerpunt, Schuldhulpmaatje en Humanitas in het Wijklab Seghwaert, gesprekken met ouders en jongeren over opgroeien in Seghwaert en de voorbereidingen m.b.t. de pilot gratis schoolontbijt. De ervaringen die zijn opgedaan in de pilotwijken zijn geëvalueerd en de leeropbrengsten worden meegenomen in Zoetermeer 2040. Zo blijft er vanuit de stedelijk opgaven en ambities van Zoetermeer 2040 ook focus op kwetsbare wijken en buurten en een wijkgerichte aanpak in het voorkomen van sociaaleconomische verschillen.

Clïëntondersteuning

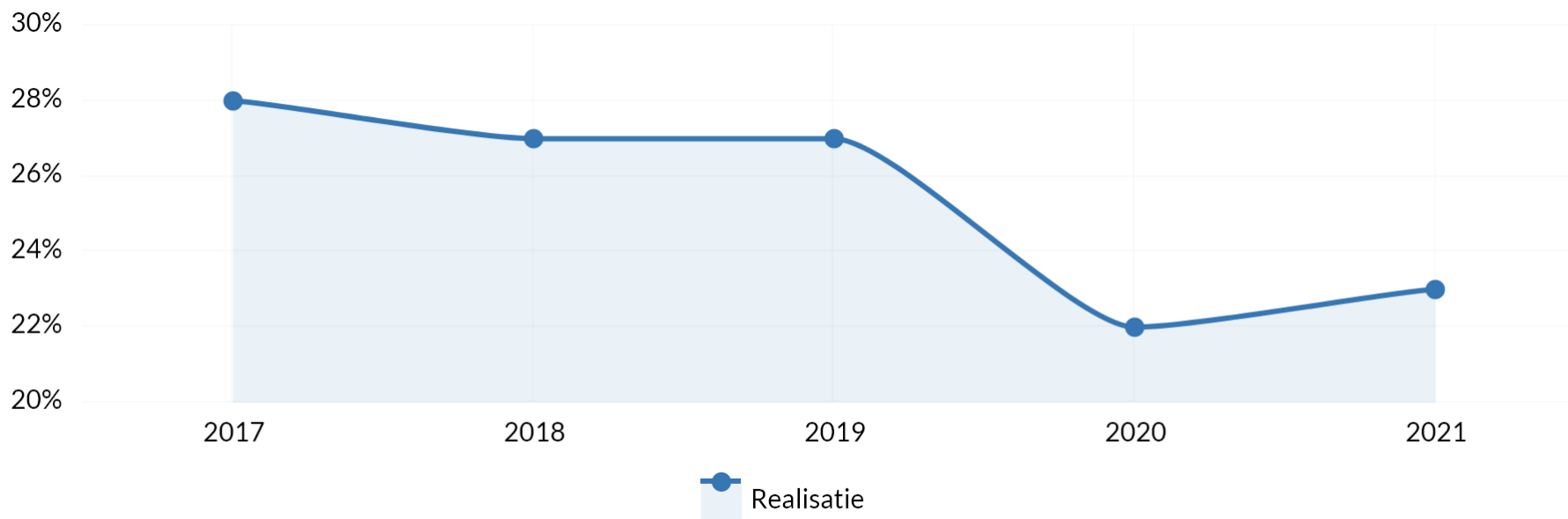
In 2021 is de cliëntondersteuning opnieuw ingericht. Onafhankelijke cliëntondersteuning met een focus op de ombudsfunctie is sinds 1 mei 2021 belegd bij Adviespunt ZorgBelang. Deze organisatie is gespecialiseerd in het onafhankelijk adviseren van inwoners en kan bemiddelen bij klachten en problemen met aanbieders / indicatiestellers. In veel gevallen heeft cliëntondersteuning een langduriger karakter en is vervlochten met de hulpverlening. Daarom is dat deel van de cliëntondersteuning onderdeel van de opdracht van inZet geworden. Sinds 1 mei 2021 kunnen inwoners in de wijk terecht bij een inlooppunt van inZet voor informatie en advies en voor ondersteuning gericht op de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Sinds de start van Adviespunt ZorgBelang en inZet zijn er voor inwoners voldoende mogelijkheden om informatie, advies en ondersteuning te krijgen bij vragen over welzijn en maatschappij. Daarom is besloten geen aanvullend loket te starten op het stadhuis met dezelfde functie.

% Vrijwilligers (Realisatie 2021)

Bron: Stadspeiling

Type	2020	2021
Begroting	28 %	29 %
Realisatie	22 %	23 %

Trendgrafiek % Vrijwilligers (Realisatie 2021)

Bron: Stadspeiling

Toelichting

Doel gehaald: Nee

Toelichting: Het percentage is iets gestegen ten opzichte van 2020, maar nog niet op het niveau van voor de COVID-19 pandemie. De afname is vooral in de groep vrijwilligers van 70+. Dit is te verklaren omdat zij als risicogroep zijn aangemerkt voor het krijgen van COVID-19 en om die reden hun vrijwilligerswerk (tijdelijk) hebben afgeschaald of neergelegd.

% Mantelzorgers dat zich voldoende ondersteund voelt vanuit de eigen omgeving (Realisatie 2021)

De indicator is de uitkomst van een algemene vraag naar de ervaren ondersteuning. De vraag is onderverdeeld naar ondersteuning door de gemeente direct of door het samenwerkingsverband inZet en naar ondersteuning uit de directe omgeving van de mantelzorger. De uitkomsten zijn terug te vinden in de omnibus enquête.

Bron: Stadspeiling

Type	2020	2021
Begroting	70 %	70 %
Realisatie	77 %	76 %

Toelichting

Doel gehaald: Ja

Toelichting: Doel is zoals verwacht gehaald.

% Mantelzorgers dat zich voldoende ondersteund voelt door de gemeente/het samenwerkingsverband (Realisatie 2021)

De indicator is de uitkomst van een algemene vraag naar de ervaren ondersteuning. De vraag is onderverdeeld naar ondersteuning door de gemeente direct of door het samenwerkingsverband inZet en naar ondersteuning uit de directe omgeving van de mantelzorger. De uitkomsten zijn terug te vinden in de omnibus enquête.

Bron: Stadspeiling

Type	2020	2021
Begroting	15 %	15 %
Realisatie	15 %	18 %

Toelichting

Doel gehaald: Ja

Toelichting: Doel is zoals verwacht gehaald. Het begrote en gerealiseerde percentage is laag. De oorzaak daarvan is dat mantelzorgers vaak met verschillende actoren te maken hebben die zij als ondersteunend kunnen ervaren. De gemeente/ inZet heeft maar een betrekkelijke invloed op de mate waarin mantelzorgers zich ondersteund voelen.

% Mantelzorgers dat zich over het geheel genomen voldoende ondersteund voelt (Realisatie 2021)

De indicator is de uitkomst van een algemene vraag naar de ervaren ondersteuning. De vraag is onderverdeeld naar ondersteuning door de gemeente direct of door het samenwerkingsverband inZet en naar ondersteuning uit de directe omgeving van de mantelzorger. De uitkomsten zijn terug te vinden in de omnibus enquête.

Bron: Stadspeiling

Type	2020	2021
Begroting	70 %	70 %
Realisatie	74 %	69 %

Toelichting

Doel gehaald: Nee

Toelichting: De mate waarin mantelzorgers zich over het geheel genomen ondersteund voelen fluctueert jaarlijks. Vanwege COVID-19 hebben mantelzorgers ook in 2021 soms te maken gehad met een zwaardere zorglast. Dit kan een verklaring zijn voor de daling.

Coëfficiënt voor eenzaamheid onder inwoners (> 18 jaar) (Realisatie 2021)

Deze indicator is de uitkomst van elf stellingen die in de omnibusenquête worden voorgelegd en betrekking hebben op eenzaamheid. Hieruit wordt een eenzaamheidsscore berekend volgens de methode van De Jong Gierveld en Kamphuis (1985). Deze score kan (individueel) gehele waarden aannemen tussen nul (niet eenzaam) en 11 (zeer sterke eenzaamheid).

Bron: Stadspeiling

Type	2020	2021
Begroting	2,4	2,4
Realisatie	2,6	2,6

Toelichting

Doel gehaald: Nee

Toelichting: Er is een opvallende stijging van eenzaamheid te zien bij 18-29-jarigen en 30-39-jarigen. Deze stijging is zeer waarschijnlijk te verklaren door de beperkende COVID-19 maatregelen.

Gerealiseerde baten, lasten en saldo per doelstelling (inclusief reservemutaties)

Bedragen x €1.000

Programma 2 Samen leven en ondersteunen	baten	lasten	Rekening 2021
Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp (2.1)	364	-65.776	-65.412
Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen (2.2)	69	-69	0
Langer zelfstandig wonen (2.2)	1.710	-31.766	-30.056
Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden (2.3)	-19	-1.725	-1.744
Meedoen naar vermogen, ongeacht aard van de beperking (2.4)	599	-10.995	-10.396
TOTAAL PROGRAMMA	2.723	-110.331	-107.608

Toelichting financiën

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en rekening wordt verwezen naar hoofdstuk Jaarrekening/Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Financiën op hoofdlijnen

Ter bevordering van vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp (doelstelling 2.1) is budget besteed aan o.a. preventie (€ 7,0 mln.), inzet praktijkondersteuners huisarts en het schoolmaatschappelijk werk (€ 1,3 mln.), jeugdhulp Zorg in Natura en PGB (€ 51,1 mln.) en Gemeenschappelijke Regelingen Veilig Thuis Haaglanden en Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (€ 1,2 mln.).

Het budget voor langer zelfstandig wonen (doelstelling 2.2) is ingezet ten behoeve van huishoudelijke hulp, vervoer- en woonvoorzieningen, maatwerkvoorzieningen begeleiding en dagbesteding en vrij inzetbare voorzieningen (per 1 mei 2021 onderdeel van de gebiedsgerichte ondersteuning) (€ 30,7 mln. lasten en € 1,1 mln. baten uit eigen bijdrage Wmo).

De grootste uitgaven ter bevordering van de gezondheid, veiligheid en welbevinden (doelstelling 2.3) betreft de GGD Haaglanden (€ 1,5 mln.)

Het budget voor meedoen naar vermogen, ongeacht aard van de beperking (doelstelling 2.4) is onder andere ingezet ten behoeve van algemene voorzieningen, zoals mantelzorg- en vrijwilligersondersteuning (€ 1,0 mln.), de ouderenzorg (€ 0,8 mln.), integratie (€ 0,7 mln.), bemoeizorg (€ 0,7 mln. lasten en € 0,4 mln. baten), cliëntondersteuning (€ 0,6 mln.), materiële dienstverlening (0,7 mln.) en voor gebiedsgerichte ondersteuning (€ 2,5 mln.).